

Motion angående införande av sprutbytesprogram för missbrukare

Hälso- och sjukvårdsutskottet Värnamo har avgett yttrande.

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Handlingar i ärendet:

Landstingsstyrelsens skrivelse till landstingsfullmäktige

Motion från Inga Jonasson, v

Yttrande från Hälso- och sjukvårdsutskottet Värnamo

Protokollsutdrag från landstingsstyrelsen 2008-01-22

Landstingsfullmäktige

Motion angående införande av sprutbytesprogram för missbrukare

I en till landstingsfullmäktige inlämnad motion föreslår Inga Jonasson (v) landstingsfullmäktige besluta

att uppdra till landstingsstyrelsen att snarast utreda förutsättningarna för Landstinget i jönköpings län att införa ett sprututbytesprogram för injektionsmissbrukare i Jönköpings län i samverkan med berörda kommuner.

Hälso- och sjukvårdsutskottet Värnamo har avgett yttrande där man föreslår landstingsfullmäktige att avslå motionen.

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att avslå motionen

LANDSTINGSSTYRELSEN

Peranders Johansson
Landstingsstyrelsens ordförande

Sven-Olof Karlsson
Landstingsdirektör

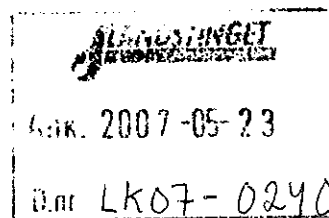
Vänsterpartiet

Landstingsgruppen
Jönköpings län

MOTION

2007 05 22

Landstinget i Jönköpings län

Införande av sprututbytesprogram för missbrukare.

Ett program som innebär att injektionsmissbrukare kan byta använda sprutor och kanyler mot rena har funnits i Sverige sedan 1986. Då startade en sprututbytesverksamhet vid infektionskliniken i Lund. En motsvarande verksamhet startades därefter även i Malmö. Syftet med verksamheten är att förhindra smittspridning av hivinfektion och andra blodburna infektionssjukdomar, samt att motivera injektionsmissbrukare till behandling. Efter omfattande granskningar av sprututbytesprogrammen och en slutlig vetenskaplig utvärdering gjord av Socialstyrelsen gavs klartecken för att starta upp sprututbytesverksamhet i landstingen.

Frågan om sprututbytesprogram har varit kontroversiell då det skulle kunna uppfattas som en åtgärd som inte är förenlig med förbudet mot missbruk av narkotika. Socialstyrelsen har dock inte funnit något stöd för antagandet att sprututbytesverksamheten påverkat rekryteringen till tungt missbruk. Tvärtom är resultaten som talar för sprututbytesprogram entydiga.

Programmen räddar liv! Dessutom har vården och socialtjänsten fått en viktig kontaktyta mot en grupp av tunga missbrukare, vilket haft betydelse såväl för patienternas allmänna hälsotillstånd som deras motivation till vård och behandling.

Givetvis skall ett sprututbytesprogram enbart vara en del i en väl fungerande missbruksvård av god kvalitet. Det är viktigt att sprututbytesverksamheten knyts till infektionsmottagning där förutom testning för hiv och hepatiter även vaccinationer kan erbjudas. Dessutom krävs kuratorsstöd och samverkan med socialtjänst och nära samarbete med beroendevården. Ett sprututbytesprogram måste ses som en del i en vårdkedja som kräver inslag av olika kompetenser och resurser.

Men anledning av ovanstående föreslås landstingsfullmäktige besluta

Att uppdra till landstingsstyrelsen att snarast utreda förutsättningarna för Landstinget i Jönköpings län att införa ett sprututbytesprogram för injektionsmissbrukare i Jönköpings län i samverkan med berörda kommuner.

Inga Jonasson,
gruppledare, Vänsterpartiet

Hälso- och sjukvårdsutskottet Värnamo

Landstingsfullmäktige

Motion angående införande av sprututbytesprogram för missbrukare

I en till landstingsfullmäktige inlämnad motion föreslår Inga Jonasson, v Landstingsfullmäktige besluta

att uppdra till landstingsstyrelsen att snarast utreda förutsättningarna för Landstinget i Jönköpings län att införa ett sprututbytesprogram för injektionsmissbrukare i Jönköpings län i samverkan med berörda kommuner.

Motionen har för yttrande remitterats till Hälso- och sjukvårdsutskottet Värnamo som anför följande.

Synpunkter på motionen har inhämtats från verksamhetsföreträdare på infektionskliniken vid länssjukhuset Ryhov.

Då ansvaret för narkomanvården åvilar kommunerna ser infektionskliniken endast en del av konsekvenserna av missbruket. Hur många injektionsmissbrukare som finns inom Jönköpings läns landsting är därför okänt för kliniken. Emellertid känner de till att heroinmissbruket ökar, vilket också medför en ökad risk för blodsmitta.

Det totala antalet HIV-smittade personer uppgår till 4 000 i hela landet, av dem finns 60 i vårt län. Åtta av dem har fått smittan genom sitt injektionsmissbruk, men ingen har smittats med HIV de senaste fem åren.

Däremot drabbas många av hepatit varje år. Antalet nyanmälda fall av hepatit B uppgår till mellan 5-10 per år i länet. När det gäller hepatit C har ca 1 700 nya fall upptäckts hittills i år. 90 % av dem är smittade genom

injektionsmissbruk. En så stor andel som 80 % smittas som regel redan under det första missbruksåret.

Möjligheten att bedriva sprututbytesprogram regleras i Lag om utbyte av sprutor och kanyler (SFS 2006:323) i vilken villkoren för tillämpningen är tydligt angivna. Trots detta är det endast infektionskliniker i Lund och Malmö som aktivt arbetar med ett sådant program.

Frågan om sprututbytesprogram är komplex och kontroversiell. Behovet och nyttan av en sådan verksamhet har under lång tid diskuterats ur olika perspektiv med såväl positiva som ifrågasättande uttalanden. Verksamheten har också varit föremål för olika studier varav den senaste kommer att presenteras vid årsskiftet i en doktorsavhandling vid Mittuniversitetet i Östersund.

I avhandlingen, som är baserad på en studie av det 20-åriga programmet i Malmö, konstateras att det är tveksamt att tillgång till rena sprutor och kanyler förebygger risken för blodsmitta, eftersom en majoritet av injektionsmissbrukarna inte utnyttjar möjligheten att få rena sprutor och kanyler.

Dessutom kan frågan uppfattas som kontroversiell av narkotikapolitiska skäl.

Med hänvisning till att det inte finns några entydiga forskningsresultat som visar att ett sprututbytesprogram har en positiv effekt, när det gäller spridningen av blodöverförda infektionssjukdomar, föreslår utskottet Landstingsfullmäktige besluta

att avslå motionen.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSUTSKOTTET VÄRNAMO

Marianne Andersson
Ordförande

Lena Lindgren
Utskottssekreterare

Landstingsstyrelsen § 1-17

Tid: 2008-01-22

Plats: SOS-alarm, Glansgatan 7, Jönköping

§ 9 *Motion angående införande av sprutbytesprogram för*
Dnr *missbrukare*
LK07- I en till landstingsfullmäktige inlämnad motion föreslår Inga
0240 Jonasson (v) landstingsfullmäktige besluta

att uppdra till landstingsstyrelsen att snarast utreda
förutsättningarna för Landstinget i Jönköpings län att införa
ett sprututbytesprogram för injektionsmissbrukare i
Jönköpings län i samverkan med berörda kommuner.

Hälso- och sjukvårdsutskottet Värnamo har avgett yttrande
där man föreslår landstingsfullmäktige att avslå motionen.

Beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Utdrag: Landstingsfullmäktige

Vid protokollet

Siw Kullbergh

Justeras

Peranders Johansson

Karin Renblad

Rätt utdraget,
Intygar

